

POSTADRES
Postbus 20
7500 AA Enschede

BEZOEKADRES
Hengelosestraat 51

TELEFOON
14 0 53

Aan de Gemeenteraad

DATUM
2 november 2017

ONS KENMERK

BEHANDELD DOOR
J.G. Nuis

UW BRIEF VAN

UW KENMERK

DOORKIESNUMMER
(053) 481 54 49

ONDERWERP
Rapport onderzoek rekenkamer afvalbeleid en Twente Milieu

Geachte leden van de Raad,

Op 19 september 2017 ontvingen wij van de Rekenkamer het rapport naar de uitvoering van het afvalbeleid door Twente Milieu en de aangesloten gemeenten. In deze brief leest u onze reactie op de aanbevelingen.

Algemeen

Wij zijn blij met het onderzoek en de aanbevelingen van de gezamenlijke rekenkamers. De uitgebrachte aanbevelingen nemen wij over. Wel plaatsen wij een algemene kanttekening bij het onderzoek. Dit onderzoek is uitgevoerd door de rekenkamers van zes van de zeven deelnemende gemeenten. De aanbevelingen zijn min of meer uniform voor de betreffende zes gemeenten gedaan. Wij herkennen de Enschedese situatie niet even sterk in iedere aanbeveling. In deze brief geven wij bij iedere aanbeveling daarom een schets van de wijze waarop wij met de aanbeveling willen omgaan.

1. Monitor de voortgang in het afvalbeleid en de haalbaarheid van de doelstelling.

In ons afvalbeleid zijn doelen gesteld en hierop is een pakket maatregelen ingezet (waarvan diftar de meest bekende maatregel is). We monitoren de uitvoering en maken prognoses met betrekking tot de realisatie. Deze prognoses zijn weer te vertalen in het hogere beleidsdoel van een afvalloos Twente. Via de instrumenten van de P&C cyclus worden de resultaten ook aan uw Raad ter kennisname gebracht. Belangrijke wijzigingen en voorvallen in de uitvoering worden afzonderlijk met de gemeenteraad gedeeld.

In het kader van de invoering van diftar is de monitoring aangescherpt en vindt regelmatig overleg met de fractievoordvoerders plaats. Het verwondert ons dat in de aanbevelingen niets is terug te vinden over het gegeven dat dit overleg regelmatig plaatsvindt. Onder paragraaf 2 van deze brief gaan wij verder in op dit overleg en de status ervan.

In het voorjaar van 2018 is een evaluatie van de invoering van diftar gepland en worden de resultaten ook aan de beleidsdoelen getoetst. Wij zien dat als een belangrijk peilmoment om te kunnen bepalen of de gestelde doelen gerealiseerd kunnen worden of dat bijstelling noodzakelijk is. Eén en ander in overeenstemming met het geamendeerde raadsbesluit van 12 oktober 2015.

2. Agendeer afvalbeleid en Twente Milieu regelmatig in de gemeenteraad.

Zoals hierboven al is geschreven wordt u geïnformeerd over wijzigingen in het (strategisch) beleid en belangrijke voorvallen in de uitvoering. Daarnaast vinden regelmatig gesprekken plaats met fractiewoordvoerders in het kader van de invoering van diftar. Dit overleg is al in het begin van de vorige collegeperiode ingesteld vanuit de griffie met de doelstelling om regelmatig met elkaar als Raad en college te spreken over het afvalbeleid en de uitvoering. Er is daarom naar ons idee nu al sprake van regelmatig overleg tussen gemeenteraad en college

Wij stellen voor om met u in gesprek te gaan over de vraag op welke wijze de raad in het vervolg anders betrokken kan worden bij het (formuleren van) afvalbeleid en de kosten van de uitvoering van dat beleid. Een goed moment hiervoor zou de formulering van nieuwe beleidsindicatoren kunnen zijn bij aanvang van de nieuwe raadsperiode. Afhankelijk van de door u gestelde afvalbeleidsdoelen en bijpassende indicatoren, kunnen wij in gezamenlijkheid (bij)sturen. Tot slot merken wij op dat wij de uitvoering van het afvalbeleid op afstand hebben gezet en dat de uitvoering bij Twente Milieu ligt. Twente Milieu is verantwoordelijk voor klachtafhandeling, wij zijn met elkaar verantwoordelijk voor het beleid en de heldere opdrachtverlening.

3. Verbeter het inzicht van de gemeenteraad in de besluitvorming door het formaliseren van die besluitvorming in de AVA en door als aandeelhouder een actieve en kritische opstelling te kiezen.

In de raadsbrief van 22 maart 2017 hebben wij u geïnformeerd over de procedure voor behandeling van ontwerp-begrotingen en jaarrekeningen van de gemeenschappelijke regelingen. In die brief is aangegeven dat wij u in het najaar op de hoogte zullen brengen van de financiële huishouding van de privaatrechtelijke partijen. Hierbij is ook aangegeven dat wij graag met u in gesprek gaan over de informatievoorziening over de private verbonden partijen. Hiervoor is op 15 januari 2018 ruimte gereserveerd in het randprogramma. Deze aanbeveling van de Rekenkamer sluit aan op deze toezegging.

Uit het onderzoek dat in opdracht van de gezamenlijke rekenkamers is uitgevoerd, blijkt dat met het formaliseren van besluitvorming zoals dat in de aanbeveling is geschreven, bedoeld wordt op werken op grond van statutaire procedures. Wij kunnen onderstrepen dat dit nog niet volledig gebeurt, hier ligt een verbeter slag voor Twente Milieu. Om hierin de noodzakelijke stappen te zetten, zullen wij hiervoor onze positie als aandeelhouder en opdrachtgever inzetten.

Wij kunnen ons vinden in de aanbeveling ten aanzien van de actieve en kritische houding van aandeelhouders. Tegelijk menen wij dat de vertegenwoordigende wethouders (wij vaardigen nooit alleen een ambtelijke vertegenwoordiging af, normaal gesproken de wethouder middelen, in uitzonderingsgevallen wordt hij waargenomen door de wethouder afval)) al een actieve en kritische houding innemen. Indien nodig wordt voorafgaand aan de aandeelhoudersvergadering een standpunt bepaald en vindt afstemming plaats tussen de vertegenwoordigende en de opdrachtgevende wethouder. Wij hebben bewust gekozen voor afvaardiging van de wethouder financiën om zo de rollen van opdrachtgever en opdrachtnemer gescheiden te kunnen invullen.

4. Deel als aandeelhoudende gemeenten onderling kennis, ervaring en onzekerheden op het gebied van afvalbeleid en uitvoering.

Met betrekking tot opdrachtgeverschap is er al er al een overlegstructuur, zowel ambtelijk als bestuurlijk tussen de aandeelhoudende gemeenten en Twente Milieu (het diftar-overleg en het ketenoverleg, voorheen het grondstoffenoverleg). Op ambtelijk niveau is er overleg over de dienstverleningsovereenkomst tussen Twente Milieu en de gemeenten.

Verder is er tussen de Twentse gemeenten - ook met gemeenten die niet deelnemen in Twente Milieu - samenwerking rond het beleid ten aanzien van milieu, duurzaamheid en afval. Op dat regionale niveau zijn ook de gezamenlijke doelen geformuleerd om in 2030 de hoeveelheid afval per inwoner teruggebracht te hebben tot 50 kilogram.

We zullen het initiatief richting de andere deelnemende gemeenten nemen om de mogelijkheden tot verdere samenwerking te verkennen.

5. Benut de kennis en ervaring van Twente Milieu als uitvoeringsorganisatie en stuur Twente Milieu als gemeente beleids-strategisch aan.

Wij onderschrijven de aanbeveling dat Twente Milieu beleids-strategisch moet worden aangestuurd. Vanuit het Evaluatierapport verbonden partijen is al geconstateerd dat de rol van de opdrachtgever en de rolopvatting binnen de gemeente niet altijd even helder zijn. Ten aanzien van Twente Milieu is deze echter wel helder belegd. De opdrachtgever is de wethouder afvalbeleid en de aandeelhouder is de wethouder financiën. Die laatste stuurt alleen op een financieel gezonde onderneming die in staat is de opdrachten van de gemeente Enschede goed uit te voeren.

Het opdrachtgeverschap van de gemeente Enschede richting Twente Milieu concentreert zich de laatste jaren steeds meer op de doelstellingen en het te behalen rendement. De vraag hoe dit wordt gedaan, wordt neergelegd bij Twente Milieu. Wij stellen vast dat Twente Milieu nog niet ten volle is toegerust voor de uitvoering van deze taak. Wij zijn hierover voortdurend in gesprek en zoeken naar een verdere groei in invulling van de rollen als opdrachtgever en toezichthouder. Om hierin stappen te maken willen wij Twente Milieu voorstellen om een benchmark te houden met andere inzamelbedrijven. Hiermee kan ook Twente Milieu zich beter positioneren voor zijn taak.

Wij gaan er van uit u met deze brief voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,

Burgemeester en Wethouders van Enschede,
de loco-Secretaris,   de Burgemeester,

(E.A. Smit)

(dr. G.O. van Veldhuizen)